

Takoví jsme byli

Ponižování, ústupky, lež, obavy, lepkavě plíživé slídění, paranoická sebekontrola, ohýbání hřbetu, život pod kontrolou....Vzpomínáte? Doba pro někoho prehistorická pro jiného až příliš nedávná. Dnes se moc nenosí kritika normalizace. Dnes každý žehrá na současnost, s obavami hledí do budoucnosti. Přesto se domnívám, že bychom se měli občas se svými dětmi, se svými žáky či studenty zastavit, připomenout, srovnat. A kdy jindy než v měsíci, ve kterém si připomínáme převrat, revoluci, říkejte tomu, jak chcete, ale hlavně si vzpomeňme. Ne s úsměvnou pelíškovou nostalgií, ne s myšlenkou na nedostatkové banány, rifle... připomeňme si naleštěné holínky všudypřítomných sovětských vojáků, arogantní výrazy ve tvářích jejich žen, zpoceně ruce při výměně samizdatových knih, stud při prohlídce na hranicích s „našimi“ soudruhy z NDR, PLR, hrdinství z nevyvěšených vlajek při oslavách říjnové revoluce. Nadšení i vědomí si vlastní malosti při zhlédnutí Formanova „Přeletu“. Cítíte, jak na Vás znovu padá tíseň, šed', jak se ztrácí Vaše přirozené sebevědomí?

Šimon Pánek stojí v čele společnosti Člověk v tísni, jež vytvořila projekt Jeden svět na školách. A v rámci tohoto projektu měli možnost čtvrtáci Střední odborné školy, Zemědělská 3, Šumperk, vidět dokumentární film Nikomu jsem neublížil, jehož autoři se pokusili prostřednictvím rozhovorů s lidmi, kteří spolupracovali s STB ukázat, s kým pro koho a proti komu můžeme i dnes zapřít sebe sama ze strachu, pro peníze či pro myšlenku, kterou pokládáme za správnou. Opravdu i dnes, protože dodržování či popírání základních morálních pravidel není problémem minulosti. Dokument nemůže plně nahradit bezprostřední kontakt

s pamětníky doby nedávné a naši studenti měli možnost vyslechnout si obyčejné lidské příběhy dvou bývalých kantorů naší školy – Miroslava Kubíčka, významného básníka a dlouholetého učitele českého jazyka a literatury a Dr. Miroslava Vlčka, který kromě češtiny učil studenty dějepisu. Své osudy studentům vyprávěli bez zášti k těm, kteří točili kolem jejich osudu.

Doufejme, že si maturanti uvědomili základní změnu svého života. Svou budoucnost si utvářejí sami. Jen na nich záleží, kam jejich cesta povede. A přítomnost? Jestli se Vám nelíbí, tak přestaňte pouze mluvit, dívat se na své bližní skrz prsty a začněte konat!